

Formandsberetning 2023

Generalforsamling i Trykkefrihedsselskabet

lørdag den 11. marts 2023 kl. 13 i Vartov

Jeg vil gerne indlede med at takke Morten Uhrskov for igen at påtage sig dirigenthvervet – det er vi meget glade for - tak.

Det første gang i 3 år, at generalforsamlingen ikke er blevet forstyrret eller udskudt på den ene eller den anden måde af corona-nedlukninger. Ganske vist holdt vi generalforsamling 19. marts sidste år, men de var det kun 6 måneder siden sidste generalforsamling, fordi vi ikke kunne samles i marts, som, vedtægterne foreskriver.

Nu er vi så helt tilbage: det er igen et år siden vi sidst var samlede til generalforsamling, og det er en ikke ringe tilfredsstillelse i disse urolige tider, hvor vi i Europa går fra den ene katastrofe til den anden at kunne konstatere, at Trykkefrihedsselskabet står støt og holder både kurs og kadence.

Krigen i Ukraine og dens økonomiske følgevirkninger herhjemme med energiprisernes himmelflugt, fald i reallønnen og truende recession har naturligvis domineret nyhedsstrømmen, men der er også sket andre vigtige ting, som måske ikke helt har fået den opmærksomhed, de burde.

I august ramte det attentat Salman Rushdie, som har truet ham siden 1989. Han overlevede, men ikke uden varige mén. Attentatet mod Rushdie blev bemærket af medierne, men fik ikke nær den opmærksomhed, det fortjente. For ligesom fatwaen mod ham i 1989 markerede indgangen til en tidsalder med massivt muslimsk pres på Vesten, så er attentatet i august en tilsvarende markør for, at islams trussel mod vores frihed bestemt ikke er aftaget, men tværtimod er uhyggelig present.

Det, der desværre er aftaget i foruroligende grad, er vores opmærksomhed på islam, mens vi fokuserede på nye trusler mod friheden og især ytringsfriheden.

De senere år har bestyrelsen – med rette – argumenteret for, at ytringsfriheden i Danmark var truet på tre fronter: af islam, af tech-giganterne og af vore egne politikere. Og i stigende grad med slagside mod tech-giganterne, der i særlig grad har haft vores opmærksomhed de seneste år. Så meget endda, at vi sidste år besluttede at sagsøge Facebook.

Lad mig slå fast med det samme, at bigtech med sin vilkårlige og ofte politisk motiverede censur udgør en aktuel og påtrængende trussel mod vores ytringsfrihed i

et samfund, hvor langt hovedparten af befolkningen får størstedelen af deres information via sociale medier, der samtidig også udgør deres vigtigste kommunikationsplatform.

Men mere og mere tyder på, at vi igen skal bruge hovedparten af vores kræfter på islam som den primære trussel mod ytringsfriheden. Og det er her, at jeg ser attentatet mod Salman Rushdie og mediernes halvlunkne dækning, som et sindbillede på Vestens og danskernes syn på truslen fra islam, der bedst kan betegnes som metaltræthed og afmatning.

Og det er farligt, for i modsætning til vores vestlige, sekulære samfund, hvor mange dagsordener og problemer kan optage os og kræve vores opmærksomhed, så har islam kun den ene fordring at kræve underkastelse, lydighed og total opmærksomhed over for koranens bud. Og her er det, at attentatet på Salman Rushdie og reaktionerne på det tjener som en meget vigtig påmindelse.

”Life is what happens to you while you’re busy making other plans” siger et meget brugt ordsprog, som det i dag ligger lige til højrebenet at omformulere til: ”Islam is what happens to you while you’re busy making other plans”

Og islams vedholdende og stigende pres på vores samfund og vores frihed er blevet stadig mere tydelig med henrettelsen af Samuel Paty og danske læreres modvilje mod at vise muhammedtegninger i undervisningen som det mest alvorlige symptom på, at vi er på kulturel retræte.

Men også meldingen om, at Rasmus Paludan mister sine vagter, hvis han vil afbrænde koraner foran den tyrkiske ambassade, er en de facto melding om, at statens voldsmonopol reelt har kapituleret.

I begge tilfælde har voldsmandens veto vundet og i begge tilfælde med islam som afsender. Et lille, men signifikant skred væk fra demokrati og mod totalitære tilstande.

Også i år, har bestyrelsen hver uge i artikler og indlæg skrevet om ytringsfrihedens tilstand både i Danmark og i verden omkring os – ikke mindst Sverige, England og Frankrig, hvor befolkningsudskiftningen er mest markant.

Det er ikke desto mindre pejlemærker for, hvad vi kan vente os herhjemme og derfor vil det kommende år i Trykkefrihedsselskabet på lange stræk blive præget af truslen fra islam.

Allerede den 1. april lægger vi hårdt fra land, når den engelske journalist og ytringsfrihedsaktivist Tommy Robinson igen besøger os, og i maj afholder vi et møde

med Eva Prievalska, der har skrevet en bog om sine erfaringer med islam og indvandring. Og jeg tænker, at der det næste år vil komme flere møder, der har truslen fra islam som omdrejningspunkt.

Men det er også vigtigt, at vi fortsat holder øjne og ører åbne for andre strømninger, der truer ytringsfriheden som vi har gjort det i det forløbne år, hvor vores mødeaktiviteter spændte vidt:

- i januar talte lektor Marianne Stidsen om woke-feminisme og MeToo.
 - I marts efter vores generalforsamling talte professor emeritus Johannes Krüger om den politiserede klimaforskning,
 - I maj afholdt vi debat om bigtech-censur og ytringsfrihed på de sociale medier,
-
- Og så deltog vi i juni igen i Folkemødet på Bornholm og for første gang i samarbejde med andre foreninger og organisationer: sammen med Manderådet, islamisk dialogkaffe og Dansk Ligestilling, delte vi et telt på Folkemødet, der i de tre dage Folkemødet varede, dannede rammen for en lang række debatter og møder. Trykkefrihedsselskabet glimrede med en debat med folketingsmedlem Kasper Sand Kjær fra Socialdemokratiet om ytringsfrihed og censur på internettet. Alt i alt en stor succes – også at samarbejde med andre foreninger med andre udgangspunkter end vores eget.
 - I august havde vi debat med Kai Sørlander og Marianne Stidsen, der begge forelæste over emnet: ”Findes der en sandhed med stort S” med udgangspunkt i Kai Sørlanders seneste bog ”Den rene fornufts struktur”
 - Den 5. november afholdt vi årets største og på mange måder mest krævende arrangement, da vi uddelte Sapphoprisen til den amerikanske talkshowvært og stifter af internetfænomenet PragerU, Dennis Prager. Det blev en begivenhed, der af flere grunde kom til at trække veksler på foreningens økonomi, men jeg vil uden tøven sige, at det var det hele værd: tænk, at det skulle lykkes en relativt lille ytringsfrihedsorganisation som Trykkefrihedsselskabet at få en så stor og betydningsfuld konservativ amerikansk stemme til Danmark. Vi betragter Sapphoprisen 2022 og Dennis Pragers besøg som en endnu en kraftpræstation af Trykkefrihedsselskabet og tillige en stor succes: Vi er blevet ”friends for life”, som Prager sagde, da vi tog afsked med ham i lufthavnen.
 - På kanten af december og juletravlheden nåede vi at afholde et møde vest for Storebælt, og igen var det i Aarhus og i samarbejde med Konservative

Studerende. Professor emeritus Bent Jensen talte for en udsolgt sal under overskriften: "Rusland – Ukraine – Vesten: en tragedie".

- Og så har vi lige for et par uger siden debatteret, hvorvidt Folkeuniversitetets afskedigelse af historikeren Jens Jørgen Nielsen var saglig eller et indgreb i ytringsfriheden**

Vi har igen i 2022 leveret et meget alsidigt og aktuelt program med en høj grad af professionalisme i afviklingen.

Men vores debatter, bogmøder og konferencer er, som I ved, kun en del af Trykkefrihedsselskabets aktiviteter: Vores nyhedsbrev med oplysning om kommende møder, videoer, artikler og selvfølgelig de helt uundværlige satiretegninger af Niels Thomsen er en fast og vigtig del af selskabets virke, der hver uge leverer kommentarer til aktuelle emner med relevans for selskabets mission.

I maj indgav Trykkefrihedsselskabet ved vores advokat Rasmus Munch Søndergaard stævning mod Meta Platforms, bedre kendt som Facebook. Vi vil med søgsmålet føre en nyskabende principalsag om rækkevidden af ytringsfrihedens beskyttelse over for tech-giganter, for dermed at påvise manglen på retlig beskyttelse og behovet for at indføre sådanne regler. Afsættet for søgsmålet er Facebooks lukning af min konto – uden konkret begrundelse og uden reel klagemulighed. Senest – i går – blev selskabets næstformand, Michael Pihl, censureret på Facebook for at have delt vores opslag om Tommy Robinsons besøg til april. Dette endda uden at have nævnt Tommy Robinson ved navn. Vi kan ikke vide det, for Facebook begrunder aldrig konkret sin arbitrære censur, men vi gætter på, at det har været Niels Thomsens følgetegning, der har gjort udslaget. Censuren af Michael Pihl understreger vigtigheden af vores sagsanlæg mod Facebook.

For de af jer, der ikke tidligere har hørt om vores sagsanlæg kan jeg oplyse, at Udgangspunktet for vores søgsmål er, at borgerne skal have samme rettigheder online som de har offline, og at grænserne for ytringsfrihed skal være ens overalt i samfundet – også på Facebook. Status på sagen er i dag, at MetaPlatforms advokater gør, hvad de kan for at få den afvist, så den slet ikke kommer for retten. Vi har lige udsendt en video med en opdatering, som kan findes på hjemmesiden.

I samme boldgade har selskabet i det forgangne år også med både hørings svar til Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen og i adskillige indlæg og artikler protesteret mod indførelsen af en ny lov om regulering af sociale medier. Problemet med loven var og

er, at man i bestræbelserne på at forhindre ulovligt indhold på de sociale medier reelt gør et stort indhug i ytringsfriheden, fordi tech-giganterne fjerner alt for meget indhold, for at være på den sikre side.

Alle disse aktiviteter for at forsvare det frie ord kan kun lade sig gøre, fordi bestyrelsen, vores hjælpere og frivillige – ingen nævnt, ingen glemt – yder en stor og stabil indsats for at få alt til at fungere og klappe, så Trykkefrihedsselskabet kan levere på højt niveau målt på alle parametre.

Jeg vil derfor sige jer alle en stor tak for samarbejdet og for jeres indsats i året, der er gået.

Og så vil jeg i særlig grad sig tak til dem, der i år forlader bestyrelsesarbejdet: Marianne Horsebøg genopstiller ikke i år. Marianne har været en fast del af bestyrelsen i 14 år og det er dermed en af de længst siddende bestyrelsesmedlemmer, vi nu siger farvel til i bestyrelsessammenhæng.

Marianne har styret vores bestyrelsesmøder med en fast og kærlig hånd og har været en klippe af overskud og overblik i forbindelse med afviklingen af vores arrangementer, hvor hun også har været koordinator for vores uundværlige hjælpere.

Jeg vil gerne sige Marianne en stor tak for hendes mangeårige og trofaste indsats.

Bestyrelsens to suppleanter genopstiller heller ikke:

Lone Nørgaard har været en myreflittig deltager i både bestyrelsesarbejdet og i afviklingen af vores arrangementer og hun har aldrig sat barren lavt, så vi har altid været sikre på, at alt klappede, når Lone var involveret.

Katrine Winkel Holm har siden hun trådte tilbage som formand for Trykkefrihedsselskabet i 2018 været suppleant til bestyrelsen som en form for retrætepost, men nu følte hun, at tiden var kommet til at trække sig endeligt.

Jeg vil gerne sige Lone Nørgaard og Katrine Winkel Holm tak for deres indsats.

Det er altid vemodigt at skulle sige farvel til gode kolleger, men så er det så meget desto mere glædeligt, at nye stiller op: vi har fået tilsagn om, at ekstern lektor på RUC: Michael Kjeldsen stiller op som bestyrelsesmedlem og pastor emeritus Kirsten Sarauw stiller op til suppleantposten. Det er vi meget glade for.

Hvad det nye år vil bringe af udfordringer er umuligt at spå om, men lige meget hvad, er vi godt rustet til arbejdet og udfordringerne i det nye år.